

Danskhed i Sønderjylland

Trin: 5.-6. klasse

Fag: Historie

Antal lektioner: 6 -10 lektioner

Formål

Formålet med dette tema er at sætte fokus på, at det i år er 100 år siden, at Sønderjylland blev genforenet med resten af Danmark. Temaet tager udgangspunkt i danskhed og sønderjydernes tilhørsforhold til Danmark. Temaet er lavet i samarbejde med Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot og er en del af Historiedysten 2020.

Opbygning af temaet

Temaet består af fire elementer:

1. Klipsamling: Hvad er Genforeningen?
2. Interaktiv grafik: Barn i et grænseland
3. Klipsamling: Sønderjyder under tysk styre
4. Klipsamling: Danskhed i Slesvig i dag

1. Hvad er Genforeningen?

Begynd forløbet med denne klipsamling, som er en introduktion til emnet Genforeningen. Forskellige klip med tilhørende arbejdsspørgsmål giver eleverne indblik i Sønderjyllands unikke historie. Der er desuden fokus på, hvad Genforeningen betyder for hele Danmark.

Find klipsamlingen og elevopgaverne [HER](#).

2. Interaktiv grafik: Barn i et grænseland

DR Skole har lavet en interaktiv grafik for at give eleverne en forståelse for sønderjydernes livsvilkår i tiden 1840-1920. Grafikken følger en fiktiv person, Nis, som vi møder første gang i 1852. Eleverne kan klikke sig videre på tidslinjen og møde Nis' barn (i 1872), barnebarn (i 1902) og oldebarn (i 1920). Ved hvert nedslag kan eleverne stille præfabrikerede spørgsmål til karakteren og dermed lære mere om, hvordan danskhed opleves på forskellige tidspunkter fra 1840 frem til Genforeningen. Vi håber, at grafikken kan give eleverne en tydelig fornemmelse af, hvor store forandringer der sker i landsdelen i løbet af relativt få år.

Danskhed i Sønderjylland

Eleverne kan selv gå på opdagelse i grafikken enkeltvis eller i grupper. Derefter kan I bruge den som afsæt til at arbejde videre med forskellige delemner, som I finder under klipsamlingen Sønderjyder under tysk styre.

Se den interaktive grafik [HER](#).

3. Sønderjyder under tysk styre

Befolkningen i Sønderjylland levede under tysk styre i 56 år. Men det blev de ikke mindre danske af. Denne klipsamling med tilhørende opgaver fokuserer på, hvordan den dansksindede del af befolkningen bevarede tilknytningen til Danmark. Her kommer eleverne til at arbejde med emner som statsborgerskab, højskoler, vandrelærere, den blå sangbog og sønderjyder i tysk krigstjeneste.

Brug den interaktive grafik Barn i et grænseland som udgangspunkt for gruppearbejdet. Find grafikken [HER](#).

Vis derefter videoen 100-året for afstemningsdagen, og lad eleverne arbejde med spørgsmålene til videoen, så de har et fælles udgangspunkt.

Derefter arbejder eleverne i grupper med forskellige delemner, hvortil der hører videoer og yderligere online materiale. De fem delemner er:

- Skolegang og højskoler
- Afstemningen i 1920
- Dannebrog og sønderjysk kaffebord
- Ernst von Kollers politik + Danske sange i den tyske tid
- Sønderjyder deltog i 1. verdenskrig

Afslut gruppearbejdet med fremlæggelser – måske over et sønderjysk kaffebord?

Find klipsamlingen og gruppearbejdet [HER](#).

4. Danskhed i Slesvig i dag

Ved afstemningen i 1920 var det kun befolkningen i den såkaldte zone 1, der stemte sig til Danmark. I den tyske delstat Slesvig-Holsten bor der i dag cirka 50.000 mennesker, som stadig føler sig danske, selv om de bor i Tyskland.

I kan afslutte forløbet med at give eleverne et (bedre) kendskab til det danske mindretal syd for grænsen.

To videoklip + tilhørende arbejds spørgsmål omhandler dronning Margrethes besøg i Slesvig-Holsten sensommeren 2019.

Vi har desuden udvalgt to kortere klip fra programmet Gintberg på kanten – Sydslesvig, som der er lavet spørgsmål til. Men hvis I har tid, anbefaler vi, at I ser hele programmet. Se klipsamlingen og gruppearbejdet [HER](#).